

Tam đ❐i gia đ❐y là ba đ❐i công ty ch❐ t❐o xe h❐i M❐ General Motor, Ford Motor và Chrysler LLC hôm th❐ ba tu❐n này đ❐ ra tr❐❐c Qu❐c h❐i M❐ đ❐ kh❐n c❐u xin c❐p 25 t❐ đ❐-la nh❐ m❐t s❐i đ❐y thông c❐u ng❐❐i s❐p ch❐t đ❐u❐i. L❐i kh❐n c❐u c❐u m❐ng này còn kèm theo m❐t s❐ h❐m đ❐a ng❐m: N❐u không c❐u, đ❐ s❐ là m❐t tai h❐a l❐n cho c❐ n❐❐c ch❐ không riêng gì cho ba đ❐i công ty x❐a nay v❐n t❐ hào là r❐ng c❐t cho s❐c m❐nh kinh t❐ c❐a n❐❐c M❐.

N❐u h❐ s❐p đ❐, hàng tri❐u công nhân s❐ m❐t vi❐c làm. Và h❐ cũng không quên m❐t câu: C❐ n❐n an ninh qu❐c gia cũng s❐ lâm nguy. Robert Nardelli, T❐ng giám đ❐c Chrysler tuyên b❐ tr❐❐c y ban Ngân hàng Th❐❐ng Vi❐n: “S❐ qu❐ qu❐t c❐a k❐ ngh❐ xe h❐i s❐ có nh❐ng h❐u qu❐ lan r❐ng kh❐p n❐n t❐ng k❐ ngh❐ M❐, phá h❐ luôn kh❐ năng c❐a đ❐t n❐❐c chúng ta ch❐ng l❐i nh❐ng thách th❐c v❐ quân s❐, do đ❐ h❐m đ❐a đ❐n an ninh qu❐c gia”.

S❐ dĩ có nh❐ng l❐i l❐ đ❐o to búa l❐n đ❐ là vì k❐ hoạch c❐u tr❐ k❐ ngh❐ xe h❐i đ❐ đ❐❐c đ❐t ra t❐ tr❐❐c ngày b❐u c❐ T❐ng Th❐ng, nh❐ng cho đ❐n nay nó có v❐ b❐ k❐t ❐ Qu❐c h❐i. Tr❐❐c h❐t nh❐ng c❐p đ❐u n❐o c❐a đ❐ng C❐ng Hòa và chính ph❐ Bush nói s❐ t❐n 25 t❐ này không th❐ l❐y t❐ qu❐ b❐m t❐n c❐u n❐n tài chính 700 t❐ đ❐-la đ❐ có s❐n, vì ngân qu❐ kh❐ng l❐ này ch❐ đ❐ giúp các ngân hàng, các h❐ng b❐o hi❐m tài chính nh❐ đ❐ đ❐❐c quy đ❐nh t❐ đ❐u, không ph❐i giúp các công ty kinh doanh hay công ty s❐n xu❐t.

Vì th❐ cái g❐i là “th❐❐ng ng❐❐i s❐p ch❐t đ❐u❐i”, có l❐ còn lâu m❐i đ❐❐c nh❐c t❐i. Th❐❐ng ngh❐ sĩ Chris Dodd (Dân Ch❐) Ch❐ t❐ch y ban Ngân hàng Th❐❐ng vi❐n nói: “Các nhà lãnh đ❐o ba đ❐i công ty ph❐i hi❐u r❐ng k❐ ngh❐ xe h❐i c❐a h❐ đ❐ng tìm cách ch❐a v❐t th❐❐ng mà ph❐n l❐n t❐ nó đ❐ gây ra cho nó”. Nh❐ng ông cũng nói “hàng trăm ngàn công nhân s❐ th❐t nghi❐p” n❐u đ❐ cho k❐ ngh❐ xe h❐i s❐p đ❐.

Các Th❐❐ng ngh❐ sĩ Dân Ch❐ tham gia cu❐c th❐o lu❐n bác b❐ đ❐u mà tòa B❐ch ❐c và các Th❐❐ng ngh❐ sĩ C❐ng Hòa có v❐ tán thành là đ❐ cho k❐ ngh❐ xe h❐i s❐ đ❐ng s❐ t❐n 25 t❐, nguyên là ngân sách nh❐m giúp các công ty phát tri❐n thêm nh❐ng l❐i xe h❐i ch❐y ít t❐n hao nhiên li❐u, đ❐ đ❐❐c Qu❐c h❐i chu❐n y t❐ tháng 9. Bà Nancy Pelosi (Dân Ch❐), Ch❐ t❐ch H❐ Vi❐n cùng các dân bi❐u đ❐ng Dân Ch❐, ch❐ng l❐i vi❐c s❐ đ❐ng s❐ t❐n nói trên vào vi❐c c❐u tr❐ ba đ❐i công ty vì các công ty này s❐n xu❐t đ❐a s❐ là các l❐i xe h❐ng sang, ch❐y r❐t t❐n x❐ng. B❐i v❐y các ngh❐ sĩ Dân Ch❐ mu❐n l❐y s❐ t❐n 25 t❐ t❐ ngân sách 700 t❐ c❐u nguy tài chính đ❐ s❐n có. K❐ ho❐ch c❐a Dân Ch❐ c❐p 25 t❐ còn kèm theo m❐t kho❐n đ❐c bi❐t giúp đ❐ thêm các công nhân b❐ m❐t vi❐c.

Theo chương trình đầu tiên, Thứ trưởng Văn có thể sẽ hợp vào thời Năm đầu tiên quy định kế hoạch của Dân Chủ. Nhưng các nhân viên phải chia hai bên để thấy không bên nào hẳn đã đa số để thông qua. Sáng thứ ba Bộ trưởng Tài chính Henry Paulson, trong trình trình trước Ủy ban Hạ viện, tuyên bố quy 700 tỷ nhằm mục đích cứu nguy các doanh nghiệp tài chính nên kế hoạch xe hẳn không được đồng ý trong ngày.

Lập tức tại Quốc hội, phía Dân Chủ đã có nhu cầu ngay lập tức nếu không lập kế hoạch mà để mình ông Paulson có quyền quản trị ngân quỹ 700 tỷ hay sao. Tuy nhiên cuộc họp của Quốc hội là cuộc họp của nhiệm kỳ cũ. Hiện nay, trước khi Quốc hội họp nhiệm kỳ mới, đảng Dân Chủ chỉ có một đa số trong nội bộ nên rất có thể sẽ đồng ý chia tam đại gia xe hẳn sẽ bị bác bỏ. Cứ nguy kinh tế như cứu hỏa, chỉ đến hai tháng nữa, ngày 20-1-09, Barack Obama tiếp xúc Tổng Thống, e rằng ba đại gia này sẽ hết sức.

Một số các nhà lãnh đạo Cộng hòa ở Quốc hội hiện nay lại cho rằng tất nhiên hẳn hãy cho 3 đại công ty xe hẳn khai phá sản, để các công ty này tiếp tục lại, trở thành những công ty quy mô nhỏ hơn, làm việc hiệu quả hơn và có khả năng tồn tại lâu dài. Ý kiến này cũng có phần xác thực vì ba đại gia xe hẳn đầu là những công ty khổng lồ, tiếp tục công nghệ năng suất yếu kém, thua xa những công ty xe hẳn ngoài nước. Nhưng Bên có xe công máy chủ yếu là Mỹ, mà nhân công nhân Mỹ làm ăn rất phát đạt.

Vậy ba đại gia Mỹ muốn thế nào? Họ yêu cầu chính phủ cho họ vay 25 tỷ đô-la để giúp họ sống còn đến năm 2010. Nhưng ngay khi trước trong kế hoạch này nói như vậy rằng sống được đến thời đó, ba đại công ty sẽ có đủ thời gian để cạnh tranh hiệu quả.

Và cũng vì đến thời điểm đó, hàng tỷ đô-la tiền tiết kiệm theo thỏa thuận được năm 2007 với nghiệp đoàn Liên hiệp Công nhân Xe hẳn sẽ thu lại, kể cả việc chuyển trách nhiệm và báo hiệu mà sẽ khờ khạo của các công nhân hẳn họ cho quá tin tưởng của nghiệp đoàn công nhân. Hơn nữa hiện nay xe hẳn vẫn không bán được, nên hy vọng vào năm 2010 kinh tế bắt đầu hồi phục, xe hẳn lại bán được nhiều. Lúc đó ba hãng xe hẳn lớn của Mỹ sẽ có khả năng cạnh tranh hiệu quả hơn trước để phát triển mau lẹ.

Nếu 3 đại gia không vay được tiền thì sao? Trước hết GM sẽ hết sức tập trung vào cuối năm nay hay đầu năm 2009. Chrysler và Ford cần tiền nhiều hơn cho nhu cầu của họ, nhất là tiền họ đã vay ngân hàng trước khi có tình trạng khủng hoảng hiện nay. Nói chung cả ba hãng đầu hết tiền vào khoảng giữa năm 2009.

Theo lu t M có hai lo i phá s n c a các t h p công ty. Ch ng 11 c a lu t này cho phép m t công ty đ c ti p t c kinh doanh n u r b đ c n và các kh c không th c áng đáng n i. Ch ng 7 lu t phá s n, công ty ch m d t kinh doanh khá mau l trong khi s n nghi p b đem bán đ tr n .

S phá s n c a các đ i công ty xe h i s có nhi u nh h ng khác l n h n v m t kinh t nói chung. G n 2 tri u ng i dân M đ c h ng b o hi m y t tr c ti p t m t trong ba đ i công ty xe h i. Ph n l n s ng i này s m t b o hi m s c kh e khi công ty phá s n. S th t b i c a m t trong ba đ i gia s kéo theo m t lo t nh ng s phá s n c a các h ng th u cung c p cho các đ i công ty.

Thêm vào đó, s phá s n các đ i công ty ch t o xe h i s đ a đ n s m t vi c làm c các tr m bán xe h i, các h ng th u cung c p, nh ng gi i truy n thông mà ph n l n s ng v ngành ph bi n qu ng cáo, đ a đ n n n sa th i công nhân trên c n c. Ba đ i công ty xe h i có th đ c c u giúp kh i b phá s n v i đ i u ki n ph i ch n ch nh c u trúc, s a đ i k ho ch ho t đ ng và hi n đ i hóa ph ng pháp lãnh đ o.